No. 112. 1848.

VLISSINGSCHE COURANT.

Maandag 18 September.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Advertentien worden geplaatst à 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

Keuzen der Provinciale Staten door de dubbele Kamer.

Uit de stemmingen in de vergadering der Provinciale Staten, door eene vriendschappelijke hand ons oogenblikkelijk na den afloop der vergadering medegedeeld, aan dewelke wij ons gehaast hebben in ons voorgaand nummer eene gewenschte algemeene bekendheid te geven, is gebleken, dat bij twee stemmingen tot leden der Dubbele Kamer benoemd zijn de heeren mr. Paspoort van Grijpskerke, burgemeester van Middelburg, lid der Staten, met 27, en de heer mr. van der Meer Mohr burgemeester der stad Goes, lid der staten, met 30 stemmen, terwijl de heer mr. Kroeff secretaris der stad Zierikzee, insgelijks lid der staten die, bij beide deze tweede stemmingen, tien stemmen op zich vereenigde, eerst na drie stemmingen, met 22 tegen 17, tot derde lid der Dubbele Kamer werd verkozen.

De 17 stemmen werden uitgebragt op den heer W. Dignus de Jonge distrikts-commissaris te Zierikzee.

Deze derde keuze is ons in dit opzigt voorgekomen de belangrijkste te zijn, omdat door dezelve de strijd tusschen behoud en liberalisme gekenmerkt, en door het resultaat is uitgemaakt geworden, dat in de vergadering der staten het liberaal systeem de overwinning op het behoudende heeft behaald.

De meerderheid der provinciale staten van Zeeland is, alzoo, door de uitingen van den openbaren geest, tot de overtuiging gebragt, dat alle hoop op verder behoud van familie-regering en het stelsel van verdrukking en uitsluiting van al wat niet tot de hunnen behoort, voor goed is geeindigd; dat de natie geen *blind* vertrouwen noch *onderworpen* geloof aan de bekwaamheid harer regeerders verder wil schenken; dat zij zelf wil *zien*, wat de regering voor het algemeen belang verrigt en door hare eigen keuze zoodanige mannen aan het roer van staat brengen, als zij geschikt oordeelt, om de algemeene belangen te bestieren. (*Vlissingsche Courant* 19. April.) Deze duidelijk en alom geopenbaarden wil der natie heeft de meerderheid der Zeeuwsche provinciale staten niet langer durven wederstreven en zij hebben de twee sprekers, die in hunne vergaderingen eenigzins in aanmerking komen, den heer Kroeff en den heer van der Meer Mohr verkozen; deze blijkens zijne antecedenten wat halfslachtig; gene, de dus genaamde pleiter uit Zierikzee, eenigzins liberaal, nog al dikwijls trachtende eenige geregelde discussie over gedane voorstellen of aanhangige onderwerpen uitlokken, wiens rede men evenwel telkens juichte, *zwygend, in het water te hebben laten vallen*, (*Vliss. Cour.* 28. Junij;) deze nu en dan eenige blijken van liberaliteit gegeven hebbende leden hunner vergadering, zijn alzoo, tot bevrediging der openbare meening, tot buitengewone representanten des volks bij die Kamer benoemd, aan welke de hoogstgewigtige beslissing over de dierbaarste belangen, weldra zal zijn opgedragen.

Wij verwachten van hen eene gemoedelijke, opregt gemeende en algeheele goedstemming der voorgedragen grondwet.

Aan den burgemeester van Middelburg jhr. mr. Paspoort van Grijpskerke is de eer der eerste benoeming te beurt gevallen, door 27 stemmen van de 41 aanwezige leden. Wat heeft men van hem te verwachten? Volgens zijne antecedenten is de heer Paspoort, als regerings persoon, algemeen gekenmerkt als behoorende tot het behoud. In zijn privaat leven, (hetwelk wij, hoe verklaarde vijanden ook van elke beoordeeling in publieke bladen van private handelingen, hier wel degelijk meenen in aanmerking te moeten nemen;) in zijn privaat leven heeft de heer Paspoort van Grijpskerke menig bewijs van liberaliteit, van opregte humaniteit gegeven. Nemen wij nu daarbij in aanmerking, dat hij bij zijne intrede in het burgerlijk leven, na zijne academische studien eervol te hebben volbragt, bij onderscheidene gelegenheden doorslaande blijken van liberalisme gegeven heeft; en dat wel in dien leeftijd, wanneer het gevoel, dat op den grond des harten ligt, dat den mensch beheert, en niettegenstaande het door vreemden, schijnbaar goeden raad voor een poos kan worden onderdrukt, zich, bij veranderde omstandigheden, weder in vollen gloed vertoont; dan vertrouwen, dan gelooven wij, dat ook de burgemeester van Middelburg Paspoort van Grijpskerke, met het oog op de belangrijke wijzigingen die de maatschappelijke inrigtingen door ontwikkeling der verstands vermogens, door verlevendigd gevoel van gepaste volkswaarde en vrijen volkswil, dezer dagen ondergaan hebben, elke gedachte aan eene gewaagde reactie zal ter zijde zetten; dat hij de oogen zal openen, om de billijke eischen des volks tegen over de eigenbaatzuchtige onderdrukking van enkelen, naar billijkheid te beoordeelen; dat hij de verkeerde indrukken, die hem van natuur niet eigen zijn, die hij van anderen, wier stelsel langen tijd de overmagt behield, doch nu gebleken is tegen over den geopenbaarden volkswil onbestand te zijn, verre van zich zal werpen en in deze gewigtige oogenblikken de waarachtige gevoelens van zijn hart zal openbaren, die de achting en liefde zullen verhoogen, welke hem nu, bij ter zijde stelling van conservative gevoelens, door, wij durven wel zeggen, de gansche Middelburgsche burgerij wordt toegedragen.

Zoo hopen en verwachten wij, dat de voorspelling in onze Courant van 30. Aug. jl. niet bewaarheid zal worden, alwaar wij zeiden: « Waarschijnlijker echter, om ieder gedeeltelijk zijn zin te geven, benoemt men één van den snelleren, één van den trageren vooruitgang en één conservatief of reactionnair opposant. De tijd zal het leeren."

Zoo willen wij vrede hebben met de, door de Provinciale Staten van Zeeland, gedane benoemingen voor de Tweede Kamer, en vertrouwen, dat de gevoelens, door de nieuwe benoemden uitgebrengen, beschamend zullen zijn voor Egter en Bijleveld, die, in de laatstgehouden discussien der Tweede Kamer, getoond hebben, dat zij niet in staat zijn tot de hoogte der verstandsontwikkeling van de Europesche staten op te klimmen; dat zij geene vatbaarheid bezitten, om de behoeften der volken te doorgronden, veel min de bekwaamheden, om de middelen optesporen, door welke aan deze behoeften, tot daarstelling van maatschappelijke rust en orde, *moet* worden voldaan.

En hiermede bevelen wij de belangrijke zaak der grondwets-herziening aan onze nieuwe representanten met vertrouwen aan. Hoezeer deze grondwet, gelijk zij thans door de beide Kamers is goedgekeurd, verre af is van aan de verwachtingen, die wij voor twee maanden hadden, te voldoen, blijkens onze negen artikelen over de herziening sedert 14. Julij achtereenvolgend geplaatst, en onze buitengewone Courant van 5. Augustus, in dewelke wij onze meening omtrent de wettigheid dezer herziening met rondborstigheid hebben blootgelegd; wij zouden het, nu de zaken zoo verre zijn gevorderd, eenen ramp voor ons volk achten, indien de verwachting van sommige dagbladen en niet weinige individuen werden verwezenlijkt en de behoudzucht en reactionnaire stemming van eenige elders benoemden tot verwerping van het geheel mogten aanleiding geven. Voor de onberekenbare gevolgen eener zoo dwaze handelwijze zullen, hopen wij, zelfs de heeren Egter en Bijleveld terug deinzen: zij zullen met de nieuwe representanten eensgezind medewerken tot bevrediging der ontegenzeggelijk billijke verwachtingen der natie en op die wijze een deel goed maken van het leed, hetwelk verscheidene behoudzuchtige Zeeuwen, tot bevrediging van personele of familie belangen, door hunne tergende volharding, jaren lang over het vaderland hebben uitgestort.

NIEUWSTIJDINGEN.

SPANJE.

MADRID, den 6. Septemder. Uit Valencia wordt dd. 1. dezer gemeld: « De toestand des lands wordt, hoe langer hoe bedenkelijker wegens het toenemend aantal factie-zuchtigen en hunne nadering tot de hoofdstad. De Montemolinisten zijn te Beters, Chelva, Lallosa en op meerdere plaatsen, zonder den minsten tegenstand binnengerukt. De gematigde bladen hebben in der tijd gemeld, dat de aanhangers van Montemolin geene sympathie vinden in het land. Het tegendeel blijkt thans waar te zijn. Hunne legercorpsen worden dagelijks sterker, en zij betalen al wat zij koopen. Er hebben arrestatiën van progressisten plaats gehad te Corogna, Sanjago en Padron.

— Van de grenzen van Navarre wordt dd. 5. September: « Zestig Carlistische chefs hebben van de Fransche autoriteiten bevel ontvangen om zich terstond naar Pau en naar andere steden van het binnenland van Frankrijk te begeven. In plaats van hier aan te gehoorzamen, zijn zij op Spaansch grondgebied doorgedrongen, alwaar zij zich zullen verschuilen, tot dat zij na de ontvangst van nieuwe instructien voor den dag zullen kunnen komen."

ITALIE.

Volgens eene telegrafische depêche had Albini met de Sardinische vloot Venetie verlaten, en was de Oostenrijksche vloot uit Triest gezeild, om Venetie te blokkeren.

Het schijnt volgens de jongste berigten van Sicilië dat de Napelsche landingstroepen nabij Messina, met groot verlies zijn teruggeslagen. Eene bom van het landingseskader afgeschoten, had op een Engelsch vaartuig een man gedood. De gouverneur van Sicilië had aan de Britsche flottilje om hulp verzocht.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 9. September. De buitengewone gezant en gevolmagtigde minister der Vereenigde Staten bij het hof van Berlijn, de heer *A. Donelson*, heeft den 5. dezer een schrijven aan den rijksminister van buitenlandsche zaken doen toekomen, houdende kennisgeving van de erkenning der centrale magt door de Vereenigde Staten.

— Naar luid van berigten uit Frankfort van den 10. dezer, had de heer *Dahlmann*, de onmogelijkheid inziende om een nieuw ministerie tot stand te brengen, de magtiging daartoe aan den Aarts-hertog Rijks-stedehouder teruggegeven. Deze had alstoen den heer *Herrmann* met de vorming van een nieuw kabinet belast; doch men twijfelde of ook deze wel daarin zoude slagen, althans zoolang de nationale vergadering geen bepaald besluit ten aanzien van de bekrachtiging des wapenstilstands genomen had. De beraadslagingen daarover werden tegen den 12. of 13. te gemoet gezien.

— Te Keulen is op den avond van 11. September tusschen burgers en soldaten van het 27 regiment, twist ontstaan. De laatsten gebruikten hunne wapens.

Op den 12, was de stad in groote opschudding; ooggetuigen verhalen, dat de soldaten de burgers op straat aanvielen en zelfs fatsoenlijke vrouwen niet spaarden. Een burger ontving verscheidene wonden. Des morgens verzamelden zich de burgers voor het stadhuis en eischten dat het 27 regiment dadelijk de stad zoude verlaten en waren niet te vrede met de belofte, dat het zich in de forten zoude verwijderen.

Des middags om 12 ure werd er alarm voor de burgerwacht geslagen. Het regiment zal wel reeds in de forten zijn gelegd, doch men dringt er op aan dat het de stad voor goed verlaten zal.

Het antwoord hierop wordt uit Berlijn, per telegraaf, met verlangen tegemoet gezien.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 10. September. Men vreest weder voor eene crisis, bij gelegenheid van de verkiezingen, waarbij de candidatuur van *Lodewyk Napoleon* ongetwijfeld tot voorwendsel zal genomen worden. Men wil, dat de regering om dit gevaar uit den weg te ruimen, een uitsluitings-decreet gereed maakt, dat in eene der eerste zittingen van de nationale vergadering zal aangeboden worden. Het valt echter niet te ontkennen, dat daardoor aan de aanhangers van *Lodewyk Napoleon* ongetwijfeld eer voor- dan nadeel zal gedaan worden. Overigens zal het moeijelijk vallen aan de vrienden van orde en rust zich bij de aanstaande verkiezingen omtrent de candidaten te verstaan, daar de verschillende organen weinig overeenstemming aan den dag leggen.

— 11. September. Heden heeft de nationale vergadering beraadslaagd over het voorstel van den heer *Crespel de la Touche*, betreffende de regtspraak over de dagbladen. Maar de vergadering wilde aan het uitvoerend bewind niets van zijne dictatoriale magt ontnemen, en heeft het voorstel verworpen. De dagbladen zullen dus in de vrije Fransche republiek voortaan kunnen geschorst of de uitgave geheel verboden worden volgens den willekeur van den president van den raad.

Vervolgens heeft de Kamer hare beraadslagingen voortgezet over de inleiding van het ontwerp van constitutie.

— 12. Sept. Eindelijk heeft het Fransche spreekgestoelte heden weder geschitterd met eenen glans zijne oude reputatie waardig. Wij hebben een flinke, afgewisselde, gron-

dige discussie bijgewoond. Men behandelde het regt over de arbeid. Verdedigd door den heer *Ledru-Rollin* met zijne gewone veerkracht, is het breedvoerig en behendig aangevallen geworden door eene eenigzins koude, maar niettemin welsprekende redenering van den heer *de Tocqueville* en door de bevallige, snijdende en geestige rede van den heer *Duvivier de Hauranne.*

Van al de geestige zetten van den heer *Duvivier de Hauranne* zal ik er slechts eene vermelden. Zinspelende op den heer *de Lamartine*, die onlangs door eene brillante rede het al of niet eener inleiding voor de nieuwe constitutie heeft beslist en daarbij eenen goddelijken oorsprong aan het regt op den eigendom had toegekend, riep hij uit: «Er is eene zekere soort van menschen, die van den eigendom eene godheid zou willen maken; — maar — eerbiedigt men altijd wat men aanbidt?"

Overigens was de vergadering als naar gewoonte bij den hartader rakende kwestien zeer onstuimig.

— Twee dagbladen, *le Peuple*, dat het blad van den heer *Proudhon* is, en *le Peuple Français* dat de *Gazette de France* vervangen had, zijn gisteren, in de personen hunner *gérants*, tot eene maand gevangenis en 200 franken boete verwezen, omdat zij in het licht gekomen waren, zonder alvorens hunne waarborgs-gelden gestort te hebben; de drukkers zijn tot gelijke straf veroordeeld. Om dezelfde reden waren ook de *gérants* der bladen *le Journal*, *le Spectateur Republicain* en *le Bien Public* gedagvaard; maar deze zaken zijn veertien dagen uitgesteld.

— Het vraagstuk betreffende het wettig vieren van den Zondag, hetwelk eergisteren in de discussien over de werkuren door den broeder des nieuwen aartsbisschops van Parijs in de Kamer werd op het tapijt gebragt, heeft in de vergadering geene geringe sensatie verwekt. Echter heeft zij het voorstel verworpen (gelijk wij gisteren reeds gemeld hebben), ofschoon het door een gedeelte van de Montagne is ondersteund, voorwaar minder uit godsdienstig gevoel, dan om aan de arbeidende klasse ten minste één dag van de zeven dagen der week rust te verschaffen. De heeren *P. Leroux*, *Proudhon*, *Considerant*, *Perdiguier*, in een woord, hijna alle vertegenwoordigers, tot de zoogenaamde Socialistische partij behoorende, hebben even als de vertegenwoordigers der voormalige regterzijde, voor het vieren van den Zondag gestemd.

— De *Evènement* verzekert, dat een aantal der voornaamste winkeliers in den omtrek van den Magdalenakerk op de boulevard Italien, de rue de la Paix, enz. overeengekomen zijn hunne prachtige magazijnen voortaan reeds ten 6 ure des avonds te sluiten, om de kosten van het gas-licht te besparen.

BELGIE.

BRUSSEL, den 10. Sptember. Heden heeft hier aan het ministerie van binnenlandsche zaken eene provisioneele bijeenkomst plaats gehad voor het congres der *vrienden van den vrede*, dat Donderdag 20. Sept., alhier zal gehouden worden. Een 50 tal leden waren hierbij tegenwoordig waaronder *Burritt* uit Amerika, *Ramond la Sagra*, *Reiffenberg*, *Fetis*, *Marchal*, *Ducpetiaux* werden opgemerkt. Dit genootschap telt reeds 40.000 leden. De hoofdzetel is te Londen gevestigd. De president de heer *Visschers* deed verslag van de drie voornaamste punten, die door het congres zullen behandeld worden als:

1°. Het nut, dat er voor de beschaafde Europesche en Amerikaansche staten zou bestaan, wanneer er in de internationale verdragen eene clausule werd gevoegd, waarbij het beginsel van *scheidsmannen* wordt aangenomen, om alzoo door bemiddeling alle kwestien te vereffenen, die twist zouden kunnen veroorzaken of de wapenen doen opvatten;

2°. Het voordeel, gelegen in de bijeenroeping van een congres der verschillende natien, waarin een internationaal wetboek zou vervaardigd worden, ten einde op een' voegzamen grondslag de punten in kwestie te kunnen beslissen en den vrede te handhaven;

3°. Het nut van eene wederzijdsche ontwapening der verschillende regeringen en eene wisseling van derzelver goede diensten, ten einde daarop vredelievende betrekkingen en eene algemeene welvaart te grondvesten en te waarborgen.

NEDERLANDEN.

NIJMEGEN, den 12. September. Ll. Zaturdag werd alhier gevankelijk binnengebragt, eene twee-en-twintigjarige boeren dienstmeid, doch sedert eenigen tijd een zwervend leven leidende, genaamd *Hendrika Arlie*, geboortig van Beugen, in Noord-Braband, als verdacht van kindermoord, zijnde des nachts te voren, in de nabijheid dezer stad heimelijk bevallen, terwijl zij haar kind, hetwelk een half uur moet geleefd hebben, op de plaats harer bevalling zou hebben begraven, welke plaats door haar vervolgens aan de policie werd aangewezen, alwaar dan ook het lijkje is gevonden en vervolgens stadwaarts gebragt. De lijkschouwing heeft daarop dadelijk plaats gehad, en het geregtelijke onderzoek is alsnog aanhangig. In een volgend nummer zullen wij welligt den uitslag mededeelen.

's HAGE. Bij koninklijk besluit van den 7. dezer is aan den graaf *L. N. van Randwyck*, gewezen minister van binnenlandsche zaken, een pensioen verleend van ƒ2758, op grond van art. 11 en 48 der wet betreffende de burgerlijke pensioenen van den 9. Mei 1840 (*Staatsblad* No. 24.)

— De betrekking van hoofd-commies bij justitie, opengevallen door de benoeming van Jhr. *M. A. C. de Jonge*, tot referendaris, zal niet weder vervuld, en daardoor eene bezuiniging op de kosten van het personeel van 't departement van justitie gevonden worden van ƒ2500.

— Eerlang zal, volgens het *Handelsblad*, een gezelschap toonkunstenaars Nederland bezoeken en in de voornaamste steden concerten geven. Dat gezelschap zal voorzeker de aandacht van het kunstminnend publiek gaande maken, daar het bestaat uit de vermaarde tooneel- en concertzangers de heeren *Bouché* en *Azéma*, de voortreffelijke pianoforte virtuoze, mad. *Bouché*, en de acht beroemde Pyreneesche zangers, die sedert het jaar 1839 eene kunstreis door geheel Europa doen.

— Onderscheiden dagbladen hebben gemeld, dat er eerlang eene buitengewone zending van oorlogschepen en troepen naar Neerlandsch Indie zou plaats hebben. Die opgaven zijn niet alleen juist, maar men kan er bijvoegen, dat reeds sedert eenigen tijd, in het vooruitzigt der mogelijkheid, dat de Europesche gebeurtenissen ook in Indie indruk konden maken, het voornemen tot het zenden van zoodanige versterking bestond en voorbereidende maatregelen daartoe zijn genomen.

Het stoomschip *Phoenix* zal nog in deze maand derwaarts vertrekken; de twee fregatten *Prins van Oranje* en *Sambre* in de eerste helft der aanstaande maand, om gevolgd te worden door de korvet *Boreas*, stoomschip *Bromo* en schoonerbrik *Ambon.*

Behalve de gewone troepen, die achtereenvolgende worden uitgezonden, worden er vrijwilligers bij het leger gevraagd om in de Oost-Indie te dienen. De geestdrift der manschappen om tot handhaving der eer van Nederland daar te gaan, waar lauweren te plukken zijn, waarborgt eene ruime deelneming. Deze vrijwilligers zullen voor een gedeelte met de oorlogschepen, voor een gedeelte met koopvaarders worden uitgezonden, waartoe reeds de noodige maatregelen genomen zijn.

Het is niet zoozeer de mislukte expeditie tegen Bali, die tot de krachtsontwikkeling aanleiding heeft gegeven; eene expeditie, welke, ofschoon met geen goeden uitslag bekroond, echter die beteekenis niet heeft, die er in de dagbladen aan toegeschreven wordt. Het is welligt het te groot vertrouwen op de dapperheid onzer troepen, en geringschatting van een tien maal sterkeren vijand, gepaard aan buitengewone omstandigheden, die hier den gewonen goeden uitslag der Europesche magt hebben in den weg gestaan; want niets zou hebben belet, dat, ware de noodzakelijkheid daarvan ingezien, de expeditie met troepen en oorlogschepen verdubbeld, ja verdriedubbeld ware geworden; — daartoe is de magt, op Java aanwezig, meer dan voldoende.

Doch men mag het er voor houden, dat de onzekere stand van zaken in Europa met regt in Indie de noodzakelijkheid deed bevroeden, om op alle gebeurtenissen voorbereid te zijn; en het is juist om daartoe mede te werken, dat eene zoo belangrijke versterking van oorlogschepen en Europesche troepen naar Java word bestemd; hetwelk ten blijk kan strekken dat het oog der Nederlandsche regering steeds met belangstelling op onze kostbare overzeesche bezittingen is gevestigd, en dat, welke ook de verwikkelingen mogen zijn, die in Nederland de aandacht boeijen, het nog geenzins aan magt of wil ontbreekt, om die kolonien, wanneer hare veiligheid door in- of uitwendig gevaar mogt worden bedreigd, en, zoo de nood het vordert, er weldra nieuwe blijken zullen worden gegeven, dat Nederland nog schepen en dappere mannen heeft, om onze eigendommen te beschermen en de eer van Neerlands vlag en wapenen te handhaven in die verre gewesten, waarvan het bezit door de dapperheid onzer voorvaderen verworven is.

Moge de zegen des Allerhoogsten rusten op eene expeditie als deze, waartoe de aanleiding niet gelegen is in veroveringzucht, maar die alleen ten doel heeft beteugeling van zeerooverij, bescherming van de handelsvaart in den uitgestrekten Indischen Archipel, en bevordering van het nut en de rust der volkeren, welke met vertrouwen de oogen vestigen op de Europesche magten, die, met behartiging van eigen belangen, ook de hunne niet uit het oog verliezen.

INGEZONDEN STUKKEN.

MIDDELBURG, 13. Sept. 1848.

Aan de Redactie der Vlissingsche Courant.

WelEdele Heeren.

Schoon eenigzins bevreesd in mijn verzoek niet te zullen slagen, waag ik toch van uwe bekende en hooggeschatte onpartijdigheid een plaatsje voor eenige vlugtige gedachten te vragen. Bevallen zij u niet, of acht gij ze minder voor publiciteit geschikt, ik heb er niet tegen, dat gij ze verder zendt naar het alverteerend vuur der helle. — Dan ter zake.

In de *Middelburgsche Courant* heb ik gezien, dat op den 31., zegge, *eenendertigsten September*, het jaarlijksch feest der Latijnsche schooljeugd zal worden gevierd in de Mennisten kerk. Belangstelling vooral, maar ook nieuwsgierigheid om eens te zien, hoe het er daar uitzag, ik kom er anders nooit, dreef mij er heen. Mijn tienjarige jongen die ook al door eene manie bezeten is om de *Middelburgsche Courant* te lezen, wat leest er tegenwoordig al geene couranten! had mij lagchende gezegd: he, pa! dat zal den 13. moeten wezen, en een geleerd man had mij herinnerd het oude deuntje:

Dertig dagen heeft November
April, Junij en September.

Ik ging er dan heen en wat heb ik er gezien en gehoord?

Het kerkje beviel mij nog al wel en ik achtte het zeker, wat de gelegenheid voor de jonge heeren betreft, om hunne gratiarum actiones op te zeggen, heel wat beter geschikt dan het Engelsche en verre overtreffende het auditorium, waar een gesticuleerende jongen, ik was er in mijn tijd te beschroomd toe, groot gevaar liep zijne linkerkneukels voor het aangezicht der achtbare heeren stuk te slaan; maar heel wat minder geschikt voor de auditores: ik zag er een paar eerwaardigen achter af zitten op bankjes, als waren zij weesjongens, zoo dacht ik er over, en te gelijk, dat het niet pastte zich voor het publiek zoo te vernederen, er was nog ruimte genoeg in die holle bank, waarover zich de vier docenten der school met drie gepromoveerden, ni fallor, gelukkiger wijze erbarmden. Verbeeld u die drie eens achter af bij de dominees, dan werd het hol der kerk bezet door drie curatoren, twee gymnasiarchen en vier docenten met een dertigtal discipelen. Voilà tous!

Is dan de belangstelling in dit letterfeest zoo verminderd, dacht ik, dat er geen tien Middelburgsche geleerden zijn, die al ware het, om zich nog eens de dagen van olim te herinneren, door hunne vereerende tegenwoordigheid de ambitie der jonge lieden willen opwekken, die smaak vinden in eene oplettende beschouwing der trappen van ontwikkeling door eene waarlijk lieve en beschaafde jeugd ten toon gespreid? Waar zijn de vaders, de moeders, de zusters de bloed- en aan-verwanten dier jeugd, die ik in mijnen tijd daar steeds bij tegenwoordig zag? hebben die alle gevoel van liefde van belangstelling voor hunne jeugdige betrekkingen uitgeschud, of is het de verveling, om een half uur in eene taal te hooren spreken, die zij niet verstaan, — maar mijn vader en moeder en zuster dan? — of keuren zij het feest hunne tegenwoordigheid onwaardig?

Nu begon ik eene vergelijking tusschen dit en vroeger. Ik zag die gecostumeerde curatoren niet meer van weleer; ik miste den pedel met zijne insignia van weleer; ik had dien feestelijken optogt niet gezien van weleer; in doodsche stilte waren curatoren en docenten en jongelieden ieder op zich zelven als tot eene begrafenis zaamgekomen: — in een woord alle plegtigheid was verdwenen en met de plegtigheid ook den indruk, die de feestviering vroeger maakte. Zelfs geene affiches verkondigen u meer de aanstaande celebriteit! Welke zijn nu de gevolgen van dergelijke dwaze vereenvoudigingen?

Gaarne willen wij aannemen, dat de school beter ingerigt en beter gedisciplineerd is dan voorheen; ja zelfs dat er grondiger onderwijs, dan in mijnen tijd, wordt gegeven; wij willen niet afkeuren de uitbreiding aan dat onderwijs gegeven door de bijvoeging van [illegible], maar verwonderden ons toch over de gedwongen tegenwoordigheid dier nieuwe onderwijzers; (want dwang moeten wij hier wel veronderstellen, daar zij, zoo ver wij weten, geen woord Latijn verstaan en zoo ook geen bedankje voor hun onderwijs te wachten hebben; hoezeer dit toch wel met hunne tegenwoordigheid zoude zijn te rijmen en dan waren zij er nog voor *iets*:) maar wij keuren het ten hoogsten af, dat alle celebriteit, alle pompe majestueuse aan deze letterkundige feestviering is ontnomen, en voorzien, dat misschien reeds aanstaande jaar de promotie van het *illustre* gymnasium, met doodsche stilte intra parietes der Latijnsche school zal kunnen worden gevierd.

Neen dit gebeure niet! veeleer verlevendige men de feestviering en zette haar nieuwen luister bij. Gij hebt de school ingerigt naar de vereischten des tegenwoordigen tijds, gij hebt geene kosten gespaard om een loffelijk doel te bereiken en met het oog op de toekomst mag de burgerij zich de daartoe benoodigde kosten getroosten; de school bloeit door een dertigtal flinke en geciviliseerde jonge lieden; zij bloeit door de gelukkige uitkomsten van het onderwijs, waarvoor de examina, voor 's lands commissie van onderzoek afgelegd, getuigen: — maar daarom te meer dan ook, curatoren der school! (van welke ik er ongaarne drie bij de feestviering miste!) tracht met uwe docenten de middelen optesporen om de *algemeene* belangstelling in deze plegtigheid te vernieuwen en te verhoogen: waarom niet, gelijk elders gebeurt, ook in nieuwere talen eenige dankbetuiging door jonge lieden, die in dezelve zullen hebben uitgemunt, voorgedragen? waarom zouden de heeren rector en conrector, of de overige docenten, niet nu of dan, het zij in de Nederduitsche, het zij in de Fransche taal een passend woordje kunnen spreken?

Ik eindig. Mijn verlangen worde verhoord! *Sapienti sat.*

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 16. September. Sedert den 14. dezer zijn alhier ter reede gekomen.

Voor Antwerpen bestemd:

Beauty Providence, Atkinson, Hull; Soho, Cullen, Londen, beide stukgoed; Cornelia Catharina, Koster, Riga, zaad; Eugène, Reenerts, Bergen, stokvisch; Hoppet, Linders, Gothenburg, hout; Hortense, Bohn, Barbara Catharina, Shludde, beide Bergen, stokvisch; la Reine, Jansen, Hull, stukgoed.

NB. De Roompot binnengekomen Engelsche schoener the Stranger, Kapt. G. Watton, van Sunderland met steenkolen naar Middelburg.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeild.

Rosehill, Robinson, tarwe, Belfast; Alert, Ellis, Brittania, Dudding, Petres, Garbel, Henderson, Stavers, Leander, Davies, Burters, Burton, alle tarwe, Londen; Rio-Packet, Winke, ballast, Avontuur; Daniel, van der Baden, stukgoed, Constantinopel.

Van Vlissingen gezeild:

Caroline, Bovbeijs, ballast, New-Castle.

MIDDENPRIJZEN

van de volgende artikelen te MIDDELBURG,

14 September 1848.

De Nederlandsche mudde.		De Nederlandsche mudde.	
O. Z. Tarwe (1846)	ƒ 9.00	W. Witte dito	ƒ .
N. dito dito	– .	Z. Paardenboonen	– .
O. W. Tarwe (1846)	– 9.25	W. Koolzaad	– 10.00
Nieuwe W. dito	– .	Zomer dito	– .
N. Z. Rogge	– 5.50	Gort No. 3	– 15.00
O. dito	– .	« « 2	– 13.00
Winter garst	– 4.40	« « 1	– 11.00
Zomergarst	– 3.75	Groninger Gort werd aan ƒ . a ƒ . per mud verlaten.	
Haver	– .		
Boekweit	– .	Raapolie	ƒ 36.00 p. v.
W. Witteboonen	– 9.75	Patentolie	– 38.00 –
Dito Bruineboonen	– 9.75	Lijnolie	– 33.00 –
W. Paardenboonen	– 4.25	Lijnkoeken	ƒ de 104 st.
W. Gr. Erwten	– 8.25	Raapkoeken « 60.00 – 1040 «	
Z. Gr. Erwten	– 7.75		

TER DRUKKERIJ VAN DE WED. A. W. WEDTS DE SWART, GEB. VAN BIEREN, TE VLISSINGEN.